

R E G É L Ó.

PESTEN Vasárnap Június 30^{kán} 1833.

Megjelen társával együtt hetenkint kétszer Vasárnap és Csütörtökön.
Évnegyedi díja helyben 1 ft 36 kr borliektalanul; postán 2 ft ezüstben.
Három évnegyedre helyben 4 ft 48 kr; postán 6 ft.

I. TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

Munk Kriska. *(Végzet.)*

Kriskának mellje telve volt, 's a' magányt kívánta; erővel távozni ohajtott, és semmi se tartoztathatá vissza; kedves 's egyszersmind fájdalmas nyugtalanságot sejtett egyszerre keblében, melly őt az érzékzavaró zajgásból kiragadván csendes magános szobájába vitte vissza. Csak itt engedé magát egészen elragadtatni az első, legtisztább szerelem édes gerjedelmeitől. Azonban, miután az ártatlan hölgy atyjának, ki érette a' városba jött vala, hogy őtet magával haza vigye, volt szerencsáját igen eleven ecsettel festette volna, megrázta ezüst ősz fejét az öreg, mondván: „Édes leányom, Koppenhagát elkell hagynunk nem sokára,“ a' mi meg-is lön Kriskának nagy szomorúságára.

Most már a' szerelmes leányka csendes magányában fájdalmas gerjedelmeinek szabad kényére volt egészen hagyatva; a' villogó hólepel, melly még a' földön terült vala, 's a' lombatlan bükliget (Buchenhain) voltak egyedüles nézeteinek tárgyai, 's egyszerű életmódja nem vala képes a' szeretet képét kebléből kiirtani; borús komolysággal terhelt szívvél andalgott a' régi várnak hamvas csarnokain keresztül, 's csak a' fergeteg viharai látszatának csendes zokogásaival össze hangzani, és csak akkor, midőn a' fehér téli leplet a' tavasznak pompázó földjével váltaná-fel a' természet, 's lágyabb szellőcskék susognának a' fák gyenge lombjain által, akkor derült-fel ismét Kriska tekintete-is. A természetnek életet szülő ébredése nyájasan hatott reá, 's valamennyire felvidámitá; de Koppenhágába vissza térése vágyát soha sem fojthatá-el keblében.

Illy helyzetben lelé őtet a' durva ősz-is, 's a' mint ennek komor ködei fátyolozák a' rideg tájt, úgy viszont

az ő indulatját-is bús komolyság borítá-el; azonban derülő napsugárkint serkenté-fel őtet ismét egy meghívó levél, melyben atyjafijai a' fő városba, a' magok körébe hívták-meg. Örömtől elfogódott kebellet fogadta-el a' meghívást, csak édes atyjáért töprenkedett, kit magára kellett vissza hagynia; de minekutánna megigérte, hogy nem sokára ő-is be fogna menni, nyugottan hagyá-el pusztá lakját, hogy azt a' zajgó fő várossal felcserélje, hol őtet vérei szíves köszöntéssel fogadják. Bezeg nagy nyugtalansággal vevő most Kriska észre meghívatasának okát. Danstádt ezredes, kit Kriska még svéd laktában a' király kísérfőj között megvendéglett vala, már akkor csendes vonzalmat sejtett Kriska iránt a' nélkül, hogy Kriska azt tudná, 's most Munk ágyához folyamodott, kinek befolyása által a' hölgynek birását kieszközölni remélhetné. A' hizelgés által rá vett asszony könnyen ajánlá ebbeli készségét, 's már csaknem bizonyosnak állítá az ohajtott czél elérését. Kriska csak titkolt kedvetlenséggel fogadta az ezredes hódolá-sait, attól tartván mindazonáltal, nehogy Koppenhágát ismét olly hamar oda hagyni kénteleníttessék, azokat legalább, bár erőltetve, el nem utasítá mind addig, mig gerjedelmei szóra nem fakadának, melly midőn megtörtént volna, türhetlenek levének Kriska előtt; és midőn végtére a' kegyes, a' kedves királyt ismét meglátná, újabb lángoló hévvel riadtak-fel ismét minden elnyomott gerjedelmei. Leirhatlan öröm-érzéssel kísérek képzetei azon pillanatot, midőn a' szeretett uralkodó őt ismét megsejmelvén iránta idegennek nem tetszenék. 'S valóban Keresztely hajlandósága a' bájos leánykához mindig öregbedett, kinek vonásaiból a' legnagyobb nyájaság, és szüz indulatinak kedves szelidsége bájosan tünt elő. Az udvarnál egy pompa se történt a' nélkül, hogy Kriska hivatalos ne lett volna: ha ő jelen volt, a' király tűzszeme csendes vizsgálással kísérte gyakran minden mozdulatit; ha pedig jelen nem volt, Keresztely fellengző homloka komoly ránczokba rejtezett, különben pedig mindenkor csak őt tünteté-ki mindenek felett. — 'S bár mindezekben a' szerény leányzó királyi kegyes leereszkedésnél egyebet nem sejtett, még-is kifejthetlen öröm-érzéssel lepte-meg őt csak ezen kegyes figyelme-

zés-is, 's annyival félelmesben riasztá-fel most édes álmai-ból Danstädt ezredesnek megkérése, ki őt házastársul kívánta. Kriska valóban 's eltökélve örömet vissza utasította volna szándékától az ezredest, de akkoriban beérkezett édes atyja-is, ki körülállásosan már előre tudosítotték a' dolog felől; könnyes szemekkel 's reszkető hangon esedezett leányának, mentené-meg őt a' jövődőben reá várakozó atyai gondoktól, minthogy már atyjának messze haladott kora könnyen megtagadhatná tőle a' hosszab körülötte lehetést, 's egyetlen ohajtott megnyugtatóására szolgálandana, ha őt egy érdemes férj oltalma alá adhatná. A' jámbor leányka nem érte magát olly erősnek, hogy esdeklő atyjának valódi kívánságát tökéletesen megtagadja, 's legalább a' meggondolásra időt kért magának, melyet csakugyan meg-is nyert. Mától fogva erősen elhatározván magában Kriska, hogy a' szeretett király veszélyes körét örökre kerülje, mély szomorúsággal 's bús lemondással óvta magát minden alkalomnál a' király láthatásától, mert most vette csak észre, hogy nyugalmanak mind valamennyi jövődő körülállásaira nézve már nagyon-is gyakran látta volt a' szeretett fejedelmet.

A' mindig nevelkedő hír tüstént Danstädt jegyesének hirlelé Kriskát, mi már szinte a' király füléig hatott. Mély illetődés járdalta Kriska lényét keresztül, midőn őtet a' király, hiv kedvencze által, magához hivatná. Félelem 's örömmel vegyes zavart indulattal teljesíté Kriska a' királyi parancsot. A' hadi vezér által kísértetve indult a' mélyen tisztelt uralkodóhoz. A' királyi szoba ajtajánál elhagyá őtet komoly kísézője, 's a' remegő leányka kéntelen volt egyedül belépni, mi alázatos térdhajtással történt-meg. A' király nyájas mosollyal fogadta, 's rövid hallgatás után ide hivatásának okát szelid hangon így fejté ki: „Azon ok, ugy mond, mellyért hozzám kérttem, csak egy kérdés, mellyre nem mint királyának hanem mint barátjának válaszoljon.“ — Minden erőltetés nélkül tükrödzék a' király setétes szeme a' leánykának nyájasan vissza sugárzó pillanataiban, 's bizodalmasban hajlongván feléje kérdé tovább szelid hangon, vallyon szabad választásból akarna-e Danstädt ezredeshez menni, vagy csak atyjának volna kíván-

sága. — Kriska most illy közel szemközt állván hasonlít-
hatlan királyával igen megilletődve, 's halkal viszonzta
annak kérdését mondván: „Az atyám teljes kívánsága az,
ki jövőendő sorsomon szorgosan aggódik.“ — Elnémultan
tekintvén egy kevéssé Kriskára a' király majd azonnal le-
kötelező hangon folytatá beszédjét, mondván Kriskának,
hogy mivel bizodalmat helyeztetett benne, igen örvend,
hogy tartozását, mellyel még most-is adósa volna, leróv-
hatni alkalma lenne; édes atyját tehát minden jövőendőbeli
aggodalmaktól felmenteni, 's Kriskát-is azon sajnós kénte-
lenségtől, hogy kezét egy nem szeretett férjfinak adja, fel-
szabadítani kívánja. Nőttön nőtt érzékenységgel ragasztá
még hozzá, hogy itt nem egyedül a' király akarja meghá-
lálni a' hajdani baratságos elfogadást, hanem a' barát-is
teljesíteni akarja kívánságát; vallaná-meg tehát igazán,
hogy a' már most ismert király hizelkedhetik-e magának
azon szokatlan forró hazaszeretettel, mellyet Kriska keble
egykor az ismeretlen idegen iránt táplált. Erre a' leány-
kának kezét megragadván, 's merőn annak szemei közé
nézvé elhallgatott. Ezen kérdés az őszinte, a' tettetést
nem ismerő szerelmes leánykára nézve igen veszedelmes
lön. Arczának ártatlan pirosága, 's könnyes szeme pilla-
natja eltitkolhatlanul jelelék-ki királyi ura iránt buzgó leg-
forróbb szerelmét. Hasztalan iparkodék elnyomhatni belső
érzelmeit, elárulák ötlet indulatait, mellyek már régen a'
legkinosabb feszeségbe rejtezenek, 's az ügyes vizsgáló
előtt nem maradtak észrevétlen, ki ön maga-is alig nyom-
hata-el forró megilletődését. Igen jól értette Kriska, hogy
éppen elnémulása mond többet, mint sem kívánná, de nem
vala erejében csak egy hangot-is kiejteni. Minekutánna a'
király őt még egy pár perczig keményen vizsgálta volna,
mintha belsejének legtitikosb rejtekét kívánná keresztül
nézni, szelid 's alig érezhető gyenge szorítással bocsájtá-el
kezét, 's ismét királyi méltósággal tőle elfordulván, mon-
dá neki, hogy ismét elmehetne. Eme rövid tündér-para-
dicsomból Kriska ismét amaz örvény felé lépett, melly köz-
te 's királya közt lebegett, a' változás fájdalommal fogá
körül szerelmes indulatját; mély meghajtással, vánszorgó
léptekkel hagyá oda a' királyi lakot, és számtalan érzések

viharától kinoztatva sietett haza. Otthon atyjának csak annyit bátorzkodott mondani, hogy a' deli király mint barátja kíván felőle gondoskodni, 's egyszersmind kérve kérte atyját, hosszabbitaná-meg a' Danstädt ezredesnek adandó kinyilatkozási válasz idejét. — Így élt Kriska egy darab ideig a' legnagyobb nyugtalanságban; a' közelebb mult szerencsés időpont óta nem zabolázható többé szerelmét, 's imigy szenvedélyének folyvást tartó viaskodásában másodszor-is felszóllított, hogy a' király elejébe megjelenne. Még erősebben dobogott most szive, midőn a' magos diszterem ajtaji nyílnának, 's Kerésztelyt kedveltjeitől körül véve pillantaná-meg. A' fejedelem arany csillogó széekben ült, feje felett bibor menyeczet (baldachin) emelkedett, melly két felől sűrű ránczolatokban csüggött-le, 's mellynek vernyeges fénye lágy csillámzatot sugárzék vissza a' nyulánk deli király alakjára, ki a' belépőt kegyesen magához inté 's leereszkedő kegyelemmel szóllítá-meg, mondván neki, hogy minekutánna még ekkoráig nem hálálható-meg azon barátságot, mellyel Kriska és édes atya őt az ellenség országában fogadták, 's ő már akkoriban-is a' maga iránt ragaszkodó hajlandóságukat sejtette; most tehát annyival inkább örvendezne, midőn abbeli tettöket kétszeresen hálálhatja, mint király tudniillik 's mint barátjok. Ez okból az atyát leányának jövendő sorsa felől táplált aggodalmától, 's atyai szivét elfogó bánatos gondjaitól ezzel felmenti; Kriskát pedig felszabadítja azon gyermeki kötelesség alól, mellynél fogva szivét, és boldogságát atya kedvéért feláldozta volna, — hozzá tevén felemeltebb hangon: „A' midőn téged Munk Kriska Holstein Gottorp grófnénak nevezlek-ki!“ — A' legváratlanabb hálát érezvén a' megajándékoztatott, sietett ezen nagy kegyelmet osztónak elejébe, hogy kifejthetlen érzelmeit lábaihoz rakja; de a' király rögtön felemelkedett ültéből, 's a' leányka elejébelépven kezét megragadja, és szavait a' körülállókhoz intézvén, fen hangon imigy szól: „Im lássátok Holstein grófnében királyotoknak jövendő választott nőjét!“ — A' soha nem remélt szerencse tulságától elnémulva, 's mélyen megilletődve, térdeire roskadt Kriska a' felség előtt; de ez szeretetből választott menyasszonyát felragadta, 's buzgó

hévvel karolta által. Hosszabb idő kívántatott arra, míg Kriska nyugottabban érezhető gyönyörűségének magoságát, érezhető úgy szinte az öreg Munk-is, kit szerencsés leányának felmagasztalásán nyert öröme majd elkábitott. Kriska fejét korona ugyan nem diszesíté, mindazáltal Keresztelynek, mint szeretett királyuknak kedvelt neje minden hív jobbágyaitól legmélyebb alázatosággal tiszteltetett. Az örök végzés 15 év lefolytaig szerencsésíté őt a szerelem által kötött házasság boldogságának érzelmeivel.

II. JELES MONDÁS.

Erény. — A' valódi erények anyagi alakokban lebegnek a' halandó körül, 's a' jutalmazás országába kísérik őt. De a' csillogó áttettek vég óráinkban szappanbuborékhöz hasonlítanak, melly egy pillanatig szép színekkel kecsegtet, de nem sokára-felpattan, 's elenyész.

Lafontaine.

III. KÖLTÉSZET.

V i s z o n l á t á s.

Hetet ütött a' fal óra,
Vércse bagoly huhogott,
Midőn a' bús harangszóra
Almy Lotti felállott,
'S a' templomba ballagott.

Nehéz gondoktól gyötörve
Szegény sokat szenvedett,
Gyula kiért égett szive,
A' szent földre küldetett,
'S talán hűtelen-is lett; —
Őt éve hogy eltávozott,
'S hirt nem küldé Lottinak,
Meghalt-e vagy megváltozott?
Nem tudni; a' leánynak
Kin, 's ez oka bajának.

„Kit temetnek!“ kérdi búsan,
'S az egyházi felele:
„Egy idegent szent csuhában,
Távul lehet lakhelye,
Gyula mondják hogy neve.

Hallván ezt Lotti, hangosan
Sikolt, és egy szarándok
Lábaihoz hull ájultan.
„Lotti! édes — én vagyok,
„Eszmélj, vagy én-is halok.“
„Társam halt-meg, élek még én.“
Kiált Gyula, 's mátkáját
Felemelvén, csókkal gyengén
Illeti szép ajakát, —
'S Lotti viszont Gyuláját. —
Nagy Ignátz.

IV. VILÁGI TELEGRAF.

Drága törvény. Az igazság kiszolgáltatása angol országban csak ugyan drága kevéssé. Nem régiben Londonban valamely embertől hét tojást loptak-el; 's az erre következett vizsgálatokból származott költség nem volt kevesebb, hét font sterlingnél. (70 ezüst ft.)

Kártya-per. Párisi hírlapok szerint több jeles familiákból származott és gazdag fiatal divat-uracsok ellen számos panasz adatott-be, hogy ők játékban csaláságokat vittek véghez, mi által — mint a' francia mondja — „szerencséjüket javítani“ 's pazarlásaikra eszközözt akartak szerezni. Ugy hallani, hogy többeknek lakásán különösen készült kártyákat 's ehhez szükséges eszközöket-is leltek, 's Comté a' híres szemfényvesztő, ki mint dologismerő az iránt megkérdeztetett, úgy mondják, a' csalás módja felett rendkívül felháborodott.

Emlékeztetés Abbotsfordra. Az egyesület, mely Abbotsford-ot, minden könyvekkel 's régiség gyűjteményeivel a' holdog, Scott Walter familiájának részére biztosítani összeállott, következő tudósítást kapott az illető kiküldöttségtől. Mind össze már több bejött 8,000 font Sterlingnél, de abból már költségekre 1085 font ment-ki. Egyébkint, hogy az egyesület célját el lehessen érni, összesen 18,000 fontnak kell bejönni. A' kijelelt ajánlatok közt Demidoff orosz gróf 100, a' spanyol királyné 20, a' Dünen (Flandriai partok) mellett egyesült szövetséges (francia-angoly) flotta 50 font sterlinget adott.

V. KÜLÖNFÉLE.

Orosz frospon. Cochrane, orosz országi gyalog-utazásában, a' következőket beszéli: Velem egy jószívű, fürge Kozák volt, kivel igen megelégedtem; hanem a' jénisseiski és tomski kerületekben minden faluban megverte az embereket, kik a' posta lovakat rendelék 's a' nélkül, hogy szükségesnek látszék, őket hajoknál, orruk, és füleiknél huzgálta. Midőn e' nyers bánásmódja okát tudakozám, azt felelé, hogy ezt nem annyira ön hajlandósága 's az ország szokása szerint, mint szükségből teszi; mert ez által azt nyeri, hogy a' későbben kívánt lovak soha se tagadtatnak-meg tőle 's különben lehetetlen volna neki 180 mértföldet naponkint haladhatnia. Én az állítás igazságán kételkedtem 's azért megkérém, hogy a' közelebbi faluban próbálná-meg a' lovaknak verés nélkül kieszközlését. Ez megtörtént; a' faluvénje azt állitá, hogy a' lovak legott megérkeznek. Fél óra mult, 's azok még se jöttek. „Hol van a' falu vénje?“ kérdém Kozákomtól. A' csapszékből, mondá amaz, hol a' postapénzt segíti meginni. Nem sokára eljött a' falu vénje, 's engedelmet kérvén a' késedelemért ismét vissza ment a' pálinkamérő házba. 'S valóban két órányi várakozás után Kozákom ismét kintelen volt előbbi eszközeihez nyulni, 's én se kértem többé, hogy azokkal felhagyjon.

Csendesítő pálczá Britanniában. Egy angoly rendőrnök pálczája hasonló a' varázsvesszőhöz. Képes vele a' legnagyobb lázadást-is lecsendesíteni e' szavakkal: „a' törvény nevében,“ és valóban becsületére válik e' varázsvessző angoly országnak, minthogy

sok országban a' lázadások csendesítésére egészen más eszközökhöz kell nyulni, mint egy pálczához, és még-is — hányszor haszon nélkül! Minap angoly országban a' brixtoni fenyítőházban békételelések ütöttek-ki: harmincz vaskos gárdakatonák, kik vétségök miatt itt zárva tartattak, olly engedetlen, vad, és féktelenül viselék magokat, hogy, miután mindent körülöttek dühösen össze hajigáltak, és semmi engedékenységről már reménység nem lehetett, a' rendőrök után kellett küldeni. Mindegyik rendőr egy - egy pálczával vala felfegyverkezve; de csak alig lépének e' talismánnal közökbe, már-is minden engedetlenség 's lázongásnak vége volt.

S z e m e s n e k a' v i l á g. Egy szép 's kellemetes fiatal francziáné Brüssel egyik legjelesebb vendégfogadójában szállást vön. Minden nap megjelent a' table d' Hote-nál, 's a' multság minden féle tárgyairól lélekkel 's elmésséggel beszélt, különösen pedig politikáról-is. Ez által egyik kerületi követnek, ki hasonlóképpen ott ebédelt, mind inkább megnyeré vonzódását. Az érdemes követ szünteleni kísérője lön a' Dámának setálásakor, és a' színházban, de még ajándékokat se kiméllett. Azonban aprilis 15-kén a' szép imádott rögtön eltűnik, 's jó forma lekötelezésekert hagyott maga után. Az érdemes deputatusra egy tetemes pénzüszveség van róva, 's ő ez által nem kis zavarodásba jött.

VI. NEVETTETŐ PILULÁK.

„Tudsz-e a' kocsizáshoz?“ kérdém, X. helységben lovakat váltván, fiatal kocsisomat. — „Hogy ne tudnék — válaszol emez — hát nem ismer a' tens ur? hiszen mikor tavál felfordult, és kitörte kezét, akkor-is én hajtottam a' lovakat. Nagy Ignátz.

Bizonyos uracs egy leánykát avval boszantott, hogy ezt S z é p j é n e k, K e d v e s é n e k számtalanszor czimzette. A' leányt zavarba ejté ezen barátságnál többet jelentő gyakori megszólítás, azért megvetőleg mondá: „Bár csak én-is azt mondhatnám az ur felől.“ — „Mért nem — felel hevenyében az elmés megbántatott — hiszen csak hazudni kellene a' kisasszonynak, valamint én teszek.“

S z . . . r ó l T.

Vers-rejtvény *)

(Hat lábú vers Sebestyén Gábertől)

S z r l m k v , ó l s z n y i e p v .

Közli E. Emil.

Előbbi rejtvény: Sas, kas, sak, has, vas.

*) A' rejtvények ezen ritka nemében a' betűk egyenkint de folyvást mondanak-ki, hogy a' rejtett vers jól hangozzék.